

A Fővárosi Törvényszék

a dr. Bernwallner Richárd jogi előadó (BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság 1143 Budapest, Mogyoródi út 43.) által képviselt
BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (1143 Budapest, Mogyoródi út 43.)
felperesnek,

a dr. Karácsony Dorina ügyvéd (1132 Budapest, Váci út 32. IV/2.) által képviselt
Lánglovagok Kft. (1119 Budapest, Fogócska u. 3. fsz. 2.) **alperes** ellen,

sajtó-helyreigazítás iránti perében meghozta a következő

Í T É L E T E T

A bíróság a felperes keresetét elutasítja.

A felperes illeték-feljegyzési joga folytán le nem rótt 36.000,- (harminchatezer) Ft illetéket a felperes illetékmentessége folytán a magyar állam viseli.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 45.000,- (negyvenötezer) Ft perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet a jelen bíróságon lehet 3 példányban előterjeszteni.

Az ítélet ellen fellebbezést (csatlakozó fellebbezést) és felülvizsgálati kérelmet (csatlakozó felülvizsgálati kérelmet) előterjesztő fél számára a jogi képviselő kötelező. A jogi képviselő közreműködése nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata hatálytalan, kivéve ha a jogi képviselővel nem rendelkező fél pártfogó ügyvédi képviselőt engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő, vagy a bíróság egyéb okból köteles elutasítani a kérelmet, vagy ha a törvény az adott perbeli cselekményre nézve a meghatalmazott útján történő eljárást kizárja. A fél a pártfogó ügyvédi képviselőt engedélyezése iránti kérelmét a jogi segítségnyújtó szolgálatnál terjesztheti elő. Ha a

perorvoslati kérelmet előterjesztő fél nem rendelkezik jogi képviselővel, vagy a megszűnt jogi képviselőnek pótlásáról felhívás ellenére nem gondoskodik, perorvoslati kérelmét a bíróság - a fenti kivételektől eltekintve - hivatalból elutasíthatja. Jogi képviselőnek minősülnek a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 73/C. § (1)-(3) bekezdéseiben megjelölt személyek.

A másodfokú bíróság az ítélet ellen irányuló fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, illetve csak az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos, vagy csak az ítélet indokolása ellen irányul. Ezekben az esetekben a fellebbező fél fellebbezésében, ennek hiányában a fellebbező fél ellenfele a másodfokú bíróság felhívására kérheti a tárgyalás tartását.

A fellebbezési határidő lejártá előtt a felek által előterjesztett közös kérelem alapján a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálása kérhető.

INDOKOLÁS

Az alperes által üzemeltetett portál szerkesztője „A katasztrófavédelem sajtókommunikációja, lakossági tájékoztatás” címmel szakdolgozatot készített.

A szakdolgozat foglalkozott egyebek közt az Országos Katasztrófavédelem szóvivőinek ismertségével az állomány illetve a lakosság előtt, azzal is, hogy a szóvivők mennyire azonosultak a szervezettel. Ismerteti ezzel kapcsolatos kutatási eredményeit.

A fenti témában „Ismeretlenek a katasztrófavédelem szóvivői” címmel cikk jelent meg az alperes által üzemeltetett www.langlovagok.hu honlapon 2013. augusztus 19-én, amely az alábbiakat tartalmazta.

Kiemelt bevezetőjében (lead) közli a szerző, hogy még a hivatásos tűzoltók közül is sokan azt hiszik Dobson Tibor az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság szóvivője. A cikk szerzője beszámol arról, hogy a katasztrófavédelem szóvivőinek ismertségét is kutatta a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen készült szakdolgozat. A katasztrófavédelem sajtókommunikációja, lakossági tájékoztatás címmel készített szakdolgozathoz kapcsolódó online kérdőívet 2013. április-márciusában 1251-en töltötték ki teljes egészében.

A cikk közli, hogy milyen kérdéseket tettek fel és milyen válaszok születtek. Elemzi egyebek között az aktív hivatásos tűzoltók válaszait, így azt, hogy hány százalék válaszolt helyesen arra a kérdésre, hogy hogy hívják az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság szóvivőjét, illetve a megyei, fővárosi katasztrófavédelmi igazgatóság szóvivőjét.

Ismertette az eredményeket, végül azzal zárult a cikk, hogy a szerző közölte, hogy a kérdésekre adott válaszokból bizonyosságot nyert, hogy a jelenlegi szóvivők ismertsége alacsony, személyükkel a szervezet nem azonosul. Jelentős probléma, hogy még az aktív hivatásos tűzoltók egy része sem tudja az országos vagy éppen a megyei szóvivő nevét.

A felperes a közlést sérelmesnek találta, ezért helyreigazítási kérelmet terjesztett elő. Helyreigazítási kérelmében az alábbiak szerepeltek.

Közölte, hogy a langlovagok.hu internetes felületen 2013. augusztus 19-én „Ismeretlenek a katasztrófavédelem szóvivői” címmel írás jelent meg, amelynek alapját a Nemzetvédelmi Közszolgálati Egyetemen írt szakdolgozat jelentette, és – többek között – a katasztrófavédelem szóvivőinek ismertségét kutatta.

A megjelölt írás álláspontjuk szerint több helyen is súlyosan valótlan állításokat tartalmaz, ezért kérték, hogy az alábbi közleményt tegye közé a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény Sajtó-helyreigazítási jog alcímében meghatározott 12. § a) és b) pontja alapján:

„A langlovagok.hu internetes portálon 2013. augusztus 19-én közzétett „Ismeretlenek a katasztrófavédelem szóvivői” címmel megjelent írás több helyen valótlan tényeket állított és félrevezető volt.

A szakdolgozat írója, Kis-Guczi Péter – a portál főszerkesztője – által végzett kutatás nem tekinthető reprezentatívnak, melynek alapján a cikkben és a címében sugallt téves következtetések vonhatóak le.

A szakdolgozat nem objektív tényeket mutatott be, hanem egy felsőfokú diploma egyik záró elemeként elkészített szubjektív, a vizsgáló felkészültségét és véleményét formázó dolgozat, amely azonban annak közzétételével erősen sérti egy médiatermékkel kapcsolatban elvárható objektív és hiteles tájékoztatás kötelezettségét. A fentiek miatt a szerkesztőség bocsánatot kér az érintettekről, azaz a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságtól és a Megyei Igazgatóságoktól, valamint azok szóvivőitől és munkatársaitól.”

A fentiek mellett kérték, hogy a szakdolgozat elérhetősége szűnjön meg, valamint a BM OKF szóvivőjének montírozott fényképe az oldalról kerüljön eltávolításra.

Ezt a kérelmet elküldte e-mailen az alperes e-mail címére a felperes, az alperes ezt követően cikket jelentet meg „Szakdolgozatot töröltetne a netről Bakondi György” címmel 2013. augusztus 25-én. Ebben egyebek között beszámol arról is, hogy a szakdolgozat elérhetőségének megszüntetését kérték, valamint idézett a szerző a felperes által közölni kért szövegből is.

Felperes ezt követően helyreigazítási keresetet terjesztett elő.

Kereseti kérelmében az Smtv. 12§ alapján az alábbiakat kérte:

Kérte, hogy a kötelezze a bíróság az alperest a langlovagok.hu portálon az alábbi helyreigazítási kérelem közzétételére a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) Sajtó-helyreigazítási jog alcímében meghatározott 12. § a) és b) pontja alapján:

„A langlovagok.hu internetes portálon 2013. augusztus 19-én közzétett „Ismeretlenek a katasztrófavédelem szóvivői” címmel megjelent írás több helyen valótlan tényeket állított és félrevezető volt. A szakdolgozat írója, Kis-Guczi Péter – a portál főszerkesztője – által végzett kutatás nem tekinthető reprezentatívnak, melynek alapján a cikkben és a címében sugallt téves következtetések vonhatóak le.

A szakdolgozat nem objektív tényeket mutatott be, hanem egy felsőfokú diploma egyik záró elemeként elkészített szubjektív, a vizsgáló felkészültségét és véleményét formázó dolgozat, amely azonban annak közzétételével erősen sérti egy médiatermékkel kapcsolatban elvárható objektív és hiteles tájékoztatás kötelezettségét. A fentiek miatt a szerkesztőség bocsánatot kér az érintettekről, azaz a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságtól és a Megyei Igazgatóságoktól, valamint azok szóvivőitől és munkatársaitól.”

Hivatkozott arra, hogy a dolgozat eredményei szubjektívek, nem reprezentatívak, mégis a cikk azt állítja, hogy bebizonyosodott, hogy a szövivők nem ismertek, illetve velük a szervezet nem azonosul.

Az alperes a kereset elutasítását kérte és felperes perköltségekben marasztalását. Arra hivatkozott, hogy a helyreigazítási kérelemnek eleget tett az alperes. A Szakdolgozatot töröltetne a netről Bakondi György című cikkből elérhető a helyreigazítási kérelem teljes szövege.

Hivatkozott továbbá arra, hogy a felvétel eltávolításának, illetve a szakdolgozat elérhetőségének kérése a helyreigazítási kereset keretei közé nem tartozik. A szakdolgozat nem lehet tárgya a sajtó-helyreigazításnak, mivel az maga egy tudományos munka, amely a szerző kutatásaira és az abból levont véleményére vonatkozik. A perben érintett cikk pedig magára a tudományos cikkekre reflektál, a helyreigazítás megalapozatlan.

Vitatta, hogy határidőben megérkezett a helyreigazítási kérelem, továbbá vitatta, hogy a helyreigazítási kérelem megfelel a sajtó-helyreigazítási jog feltételeinek, figyelemmel arra, hogy az nem tartalmazza a sérelmezett valótlan tényállítást, hamis látszatot.

A kereset nem alapos.

A sajtószabadságról és médiatartalom-szolgáltatás alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV (Smtv.)

12. § (1) Ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítását valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.

(2) A helyreigazító közleményt napilap, internetes sajtótermék és hírügynökség esetében az erre irányuló igény kézhezvételét követő öt napon belül a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben, lekérhető médiaszolgáltatás esetében az erre irányuló igény kézhezvételét követő nyolc napon belül a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben, más időszaki lap esetében az igény kézhezvételétől számított nyolc napot követően a legközelebbi számban a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben, lineáris médiaszolgáltatás esetében pedig ugyancsak nyolc napon belül, a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és azzal azonos napszakban kell közölni.

A helyreigazítási igény tartalmi vizsgálatának legfőbb szempontjait a PK. 12. sz. állásfoglalása tartalmazza. Ennek megfelelően a kifogásolt sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt kitételeket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valótartalmuk szerint kell megítélni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A jogosult személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot helyreigazításra. Véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, gazdasági, politikai, tudományos, vagy művészeti vita önmagában ugyancsak nem lehet helyreigazítás alapja. A PK. 14. számú állásfoglalás értelmében a sajtóközlemény vitatott tényállításainak valóságát a sajtószerv köteles bizonyítani. Általában fennáll ez a bizonyítási kötelezettség akkor is, ha a sajtószerv híven közli más személy tényállítását, vagy átveszi más szerv (sajtószerv) közleményét.

Magyarország Alaptörvényének IX. cikke az alábbiak szerint rendelkezik.

(1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

- (2) Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.
- (4) A véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.
- (6) A sajtószabadságra, valamint a médiaszolgáltatások, a sajtótermékek és a hírközlési piac felügyeletét ellátó szervezetre vonatkozó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.

A szabad véleménynyilvánításhoz való jog tartalmával, illetve terjedelmével, védelmével és korlátaival részletesen foglalkozott több esetben az Alkotmánybíróság is. Ebben a körben a leginkább részletes állásfoglalás az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI.24.) AB. sz. határozatának indokolása tartalmazza, amely az Alaptörvény IX. cikkével összhangban értelmezi a véleménynyilvánítás szabadságának és a személyiségi jog védelmének kereteit. Alapelvként rögzíti, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog a véleményt annak érték- és valóságtartalmával tekintet nélkül védi. Az Alkotmány a szabad kommunikációt biztosítja és nem annak tartalmára vonatkozik a szabad véleménynyilvánításhoz való jog. Mindebből a bíróságra nézve az következik, hogy amennyiben egy-egy kitételt véleményként értékel nem vizsgálhatja annak érték- és valóságtartalmát, mert az nem a feladata. A véleményként történő értékeléssel a bíróság nem a kifejtett véleménnyel való azonosulását, vagy azzal szembehelyezkedését fejezi ki, mert ez sem a feladata. Az indokolás részletesen foglalkozik az Emberi Jogok Európai Bíróságának vonatkozó gyakorlatával. Ebből kiemeli azt, hogy nincs demokratikus társadalom prularizmus, tolerancia és nyíltság nélkül, a véleménynyilvánítás szabadsága a demokratikus társadalom egyik alapköve, fejlődésének egyik feltétele. E szabadság ezért az olyan gondolatokat, információkat és elveket is megilleti, amelyek sértőek, meghökkentőek, vagy aggodalmat keltenek. Külön kiemeli a gyakorlatból az Alkotmánybíróság azt az alapelvet, amely szerint a közszereplést vállaló személyeknek vállalniuk kell azt is, hogy mind a sajtó, mint pedig a szélesebb közvélemény figyelemmel kíséri minden szavukat és cselekedetüket, így nagyobb türelmet kell tanúsítaniuk a kritikai megnyilvánulásokkal szemben. Az Alkotmánybíróság kifejti, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága általában mindenféle közlés szabadságát jelenti, mégpedig függetlenül a közlés módjától és értékétől, erkölcsi minőségétől és többnyire valóságtartalmától is. Önmagában valamely tény közlése is véleménynek minősülhet, hiszen magának a közlésnek a körülményei is tükrözhetnek véleményt, azaz a véleménynyilvánítás alkotmányos alapjoga nem korlátozódik csupán az értékítéletekre. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor indokoltnak látja különbséget tenni a véleménynyilvánítás határainak megvonásánál az értékítélet és a tényközlés között. Az értékítéletre az egyén személyes véleményére, a véleménynyilvánítási szabadság minden esetben kiterjed, függetlenül attól, hogy az értékes, vagy értéktelen, igaz vagy hamis, érzelmen vagy észérveken alapul. A véleménynyilvánítási szabadság nem ilyen feltétlen a tényállítások tekintetében. A véleménynyilvánítás szabadsága csak a bírálat, jellemzés, nézet és kritika szabadságát foglalja magában, de az alkotmányos védelem nem vonatkozhat a tények meghamisítására. Ezen túlmenően a szabad véleménynyilvánítás olyan alkotmányos alapjog, amely csak felelősséggel gyakorolható és a valótlán tények közlésének elkerülése érdekében bizonyos kötelezettségekkel jár a közvélemény alakításában hivatásszerűen résztvevő személyek esetében. Az állandó bírói gyakorlat az újságírókat ebbe a személyi körbe tartozónak tekinti.

A bíróság a tényállást a becsatolt iratok alapján állapította meg a Pp. 206§ alapján.

Tekintettel arra, hogy az alperes saját nyilatkozata alapján, valamint a „Szakdolgozatot töröltetne Bakondi György” c. cikk tartalma alapján megállapíthatóan megkapta a helyreigazítási kérelmet legkésőbb 2013. augusztus 25-én, annak hiányára, illetve határidőn túli előterjesztésére utóbb

alappal nem hivatkozhatott.

A kereset azonban nem lehetett alapos az alábbiakra figyelemmel.

A PK. 12. sz. állásfoglalás indokolása kiemeli, hogy a felperes a bíróságtól a sajtóhelyreigazítási perben csak azoknak a tényállításoknak a helyreigazítását kérheti, amelyeket a sajtószervhez a Pp. 342. §-ának (1) bekezdésében meghatározott harminc napon belül megérkezett írásbeli kérelmében megjelölt. Különbözik a peres eljárás során előterjesztett új igények tekintetében a sajtószerv meg lenne fosztva attól a lehetőségtől, hogy önkéntes helyreigazítást tegyen közzé. A peres eljárás során új igény érvényesítésének megengedése ellentétben állna a sajtóhelyreigazítási eljárás általános szabályaival, és az igényérvényesítésre megszabott határidők megkerülésére adna lehetőséget.

Az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy a felperes helyreigazítási kérelme nem felelt meg az Smtv. 12.§-nak, valamint a PK. 12. sz. állásfoglalásnak sem. Nem volt megállapítható a kérelem alapján, hogy mik a közleményben szereplő valótlanként sérelmezett tények vagy mely valós tényeket az alperes milyen hamis színben tüntetett fel. A kérelem általánosságban közöl véleményt a cikk objektivitásáról, nem állapítható azonban meg, hogy mik a valótlan tényállítások, a felperes még a perben is csak példaszerűen hivatkozott valótlan állításként arra, hogy nem nyert bizonyosságot az, hogy a szervezet szövegíróit nem ismernék, velük nem azonosulna a szervezet, ez azonban a kérelemből nem volt megállapítható, ezen túl a PK. 12. sz. állásfoglalásra is figyelemmel kérelemhez képest a kereset utóbb nem egészíthető ki olyan tényállításokra, hamis látszatra, amely a helyreigazítási kérelemből nem volt megállapítható.

Az Smtv. 12.§ és a PK. 12. sz. állásfoglalásnak megfelelő kérelem hiányában a sajtó-helyreigazítási kereset sem lehetett alapos, nincs olyan helyreigazítási kérelem ugyanis, amelynek közzétételét az alperes az Smtv. 12.§ alapján alaptalanul tagadta volna meg.

A keresetet így már ez okból el kellett utasítania a bíróságnak.

Ezen túlmenően a felperes arra is alappal hivatkozott, hogy a cikk egy tudományos munka eredményének ismertetése, az olvasó előtt is ekként jelenik meg, azaz tudományos állásfoglalás, vélemény bemutatása. A bíróságnak – függetlenül attól, hogy helyes vagy nem - nincs vélemény helyreigazításának elrendelésére joga, sem pedig társadalmi, tudományos kérdésekben nincs joga állást foglalni figyelemmel a PK. 12.sz. állásfoglalásra, és a sajtó-helyreigazítási jog rendeltetésére. Nincs joga arra sem, hogy a tudományos munka tudományosságát, megalapozottságát, objektivitását értékelje.

A felperes lényegében a cikkben hivatkozott dolgozat objektivitását kétségbevonó véleményének kívánt hangot adni a helyreigazítási kérelmében (a dolgozat nem objektív, sérti az objektivitást, hiteles tájékoztatás követelményét), a helyreigazítási kérelemben közölni kértek szintén vélemény kategóriájába tartoznak, ezen vélemény közzétételére a sajtó-helyreigazítás intézménye az Smtv. 12§ alapján nem alkalmas.

Az alperes arra is helyesen hivatkozott, hogy elégtétel adásra kötelezésnek (bocsánatkérésre kötelezésnek) nincs helye helyreigazítási kérelemben.

A helyreigazítási kérelem és a cikk tartalmát illetően is megalapozatlan volt fentiek alapján a helyreigazítási kereset, amit a bíróság az Smtv. 12§. alapján el kellett, hogy utasítson.

Mindezek alapján a bíróság a rendelkező rész szerint határozott.

A bíróság a perköltségről a Pp. 78§ alapján határozott, a perköltséget a pervesztes felperes volt köteles megfizetni az alperesnek.

Az alperesi perköltség az alperesi ügyvédi munkadíjból állt, amelyet a bíróság az alperesi ügyvédi munkadíj megállapodást is figyelembe véve, azonban a tárgyalások, beadványok számára tekintettel mérlegeléssel mérsékelve a 32/2003 IM rendelet alapján áfával együtt állapított meg 45.000 forintban.

A bíróság az illetékről a 6/1986 IM rendelet 14.§ alapján határozott a felperes illetékmentességére tekintettel.

Budapest, 2013. szeptember 27.

dr. Istenes Attila s.k.
bíró

A kiadmány hitelesül:

